

Wat een interessant arbeidsvraagstuk: het vrijdag jl. tussen vakbonden, werkgevers en minister Arie Slob (onderwijs) afgesloten akkoord en wat zich daarna heeft voorgedaan. Een samenspel van belangen op arbeidsrechtelijk, communicatief en financieel terrein.

“Dit akkoord doet meer kwaad dan goed”, zegt Van de Ven van PO in Actie. Van de 460 miljoen euro is 16,5 miljoen structureel geld, dat gaat voornamelijk naar het speciaal onderwijs. 97 miljoen gaat naar het verlagen van de werkdruk. Volgens Van de Ven was dit geld al beloofd en wordt het nu eerder uitgekeerd. Dan blijft over: 150 miljoen voor het basisonderwijs en 150 miljoen voor het voortgezet onderwijs. Dat bedrag is bedoeld voor de cao. “Maar geen bestuurder gaat dit jaar – eenmalig – salarisverhoging geven. Wat doe je dan het jaar erna?”

Actieclubs PO in Actie (sinds vorig jaar geen vakbond meer, met een facebookgroep met veel leden en een achterban van 44.000 mensen) en Leraren in Actie (een kleine vakbond, die vrijdag niet aan tafel zat met Slob) geven de onderwijsvakbonden het nakijken door o.a. via social media echt contact te hebben met ‘voor wie je het uiteindelijk doet’.

Hoe? Zij peilde vrijdag direct de achterban en tienduizend leraren gaven hun mening, 99 procent was ronduit negatief over het gesloten akkoord. Wat een misrekening door de gevestigde orde die het akkoord sloten. Het gevolg? Toenemend wantrouwen en veel onzekerheid voor iedereen die werkzaam is in deze sector en betrokkenen zoals leerlingen en ouders .

Voor drie hoofdrolspelers (zie foto) is er direct verlies door deze verkeerde inschatting van het draagvlak bij hun achterban: Liesbeth Verheggen, de inmiddels opgestapte voorzitter van de AOb. Minister Slob om wiens aftreden nu wordt gevraagd en Paul Rosenmöller, voorzitter VO raad (vereniging voor scholen in het voortgezet onderwijs) met een per 31 oktober jl. verlopen cao. Door de nu verslechterde verhoudingen zal een nieuwe cao nog wel even op zich laten wachten, schat ik zo in. (nb: deze cao geldt overigens nog steeds. Doordat de cao door geen van beide partijen is opgezegd, is deze stilzwijgend verlengd en lopen de afspraken door tot 1 oktober 2020. Dat betekent dat de in de cao opgenomen arbeidsvoorwaarden in ieder geval tot die tijd van kracht blijven.)

Onderwijsvakbonden AOb (na crisisberaad zondagochtend) en CNV Onderwijs (sloot zich later op de dag aan) telden hun zegeningen en kozen schielijk eieren voor hun geld: ze willen dat er woensdag toch gestaakt gaat worden. Deze rationeel onvermijdelijke draai doet de geloofwaardigheid van vakbonden geen goed en zal de emoties verder doen oplopen. Niet alleen bij medewerkers in de sector. Ook bij leerlingen en hun ouders door de gecreëerde onzekerheid: gaat de school nu wel of niet dicht woensdag? Hoe regel ik op zo’n korte termijn opvang? Bij werkgevers: als er geen opvang te vinden is, wat bied ik mijn medewerkers? Thuiswerken?

Mijn advies? Betrek **alle medewerkers** waarvoor op collectief niveau afspraken worden gemaakt continue bij de voorbereidingen, onderhandelingen en te maken afspraken. Doe dit direct via social media. En misschien nog wel belangrijker, beperk dit niet alleen tot kaderleden of leden van vakbonden. Zo zou het tanende draagvlak voor door vakbonden en werkgevers gemaakte cao afspraken door de snel afnemende macht van vakbonden een halt kunnen worden toegeroepen. Ik ontkom niet aan de indruk dat het dalende ledenaantal mede een gevolg is van het door de bonden in de eigen voet schieten door verkeerde inschattingen over hun draagvlak zoals hierboven beschreven. Onnodig vandaag de dag, lijkt mij.

mr Rob J.F. Janse

www.arbeidsvraagstukken.nl